

Uitvoeringstoets wetsvoorstel tot wijziging van de Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs in verband met de invoering van een certificeringsplicht voor het ter beschikking stellen van arbeidskrachten

Van: Raad van Bestuur KVK
Aan: SZW
Onderwerp: Uitvoeringstoets wetsvoorstel tot wijziging van de Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs in verband met de invoering van een certificeringsplicht voor het ter beschikking stellen van arbeidskrachten
WR-nummer:
Datum: 21-10-2022

1. Samenvatting en conclusie

Samenvatting

Het conceptwetsvoorstel tot wijziging van de Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs (Waadi) in verband met de invoering van een certificeringsplicht voor het ter beschikking stellen van arbeidskrachten, zorgt ervoor dat de taak van KVK verandert met de inwerkingtreding vanaf 1 januari 2025. Afgaande op de concept-wettekst is bij de uitoefening van deze publieke taak door de private inspectie-instellingen (vooralnog) geen verplichting tot opname van het nieuwe verplichte certificaat in het openbare Handelsregister. KVK hoeft daarmee ook niet langer op de formulieren of in de IT-systemen uit te vragen of er bedrijfsmatig of niet bedrijfsmatig arbeid ter beschikking wordt gesteld en hoeft deze informatie ook niet langer te vermelden in producten van de KVK.

Mochten de nog op te richten stichting met publieke taak (met deelneming door sociale partners) die de certificaten uitgeeft en registreert en de private inspectie-instellingen die toezicht gaan houden op de naleving van de normen verbonden aan het certificaat het HR als basisregistratie raadplegen voor controles en monitoring dan kunnen zij gebruik maken van de al bestaande aansluitprocedures en informatieproducten. In afstemming met uw ministerie zijn wij er in onze Uitvoeringstoets vanuit gegaan dat deze partijen (anders dan het conceptwetsvoorstel nu nog bepaald) het HR niet zelfstandig kosteloos gaan bevragen, maar hun bevragingen doen in opdracht van en namens het ministerie waardoor de afname valt onder het systeem van inputfinanciering voor overheden.

Op aangeven van KVK en EZK heeft SZW nog in overweging om de certificaten (anders dan het conceptwetsvoorstel bepaald) niet openbaar te maken in een nieuw in te stellen openbaar register te beheren door de stichting maar in het openbare HR. Hier zijn voor- en nadelen aan verbonden die SZW nog zal verkennen. Voor nu is deze optie in afstemming met uw ministerie en het ministerie van EZK buiten scope gelaten bij deze Uitvoeringstoets.

Uitvoerbaarheid (samenvatting hoofdstuk 3)

Op grond van een weging van de in kaart gebrachte gevolgen voor de uitvoering, bevat de uitvoeringstoets een eendoordeel.

Hier zijn drie opties mogelijk:

1. **Het voorstel is uitvoerbaar.**
2. Het voorstel is uitvoerbaar mits....
3. Het voorstel is niet uitvoerbaar.

Uitvoerbaarheid / Impact	Ingrijpend	Middelgroot	Beperkt	Geen
Externe stakeholders		V		
Handhaafbaarheid				V
Maakbaarheid van systemen en implementatierisico's			V	
Haalbaarheid			V	

- **Ingrijpend** geeft aan dat het om een maatregel met grote gevolgen gaat. De maatregel is een stelselwijziging of heeft daarvan de trekken. De impact op een of meer doelgroepen wordt groot ingeschat.
- **Middelgroot** geeft aan dat het om een maatregel met grotere gevolgen gaat. Een systeem moet bijvoorbeeld substantieel worden aangepast. Of er moet een nieuw systeem worden ontwikkeld. Er zijn grotere personele gevolgen. Of er is een wezenlijke impact op een of meer doelgroepen.
- **Beperkt** geeft aan dat het om min of meer routinematige aanpassingen gaat, zonder of slechts met beperkte gevolgen.

Haalbaarheid (samenvatting hoofdstuk 4)

KVK kent een volle IT-portfolio waardoor het van belang is dat de voorgestelde wijzigingen op tijd geprioriteerd worden. In het Opdrachtgeversberaad wordt departementaaloverstijgende wetgeving geprioriteerd

Gezien het aantal verschillende betrokken IT-teams (8) zit de complexiteit met name in de onderlinge afstemming en de ketentesten. De verwachte doorlooptijd ligt tussen de 2 en 5 maanden.

Ten slotte, is volgens KVK de haalbaarheid van de beoogde invoerdatum van de wetswijziging niet afhankelijk van IT-aanpassingen bij KVK. Onzes inziens staat of valt het behalen van de datum voor de inwerkingtreding niet met de KVK IT-aanpassingen.

Financieel (samenvatting hoofdstuk 5)

De incidentele kosten bedragen naar verwachting: EUR 500k.
Er zijn naar verwachting geen jaarlijkse kosten voor de business en IT.

Inschatting kosten eenmalig		
Afdeling	Toelichting	Bedrag
Digital	Implementatie	500k
Totaal		500k
Totaal		500k

Naast Digitalkosten zal KVK ook communicatie-activiteiten uitvoeren waarvan de kosten vrijwel nihil zullen zijn.

Daarbij gelden de volgende voorwaarden/afhankelijkheden:

- Financieel akkoord op incidentele kosten waarna de implementatie gepland wordt.
- Wijzigingen in de aannames of uitgangspunten kunnen tot andere kosten leiden.

De kosten voor het opstellen van de uitvoeringstoets alsmede de implementatie van het traject worden op nacalculatie in rekening gebracht aan u als opdrachtgevend departement. Deze uitvoeringstoets is met zorg samengesteld op basis van de op dit moment bekende informatie en wij vragen u binnen 6 weken hierop te reageren. Als u meer tijd nodig heeft, vernemen wij dat graag en stemmen wij af wat dat voor gevolgen heeft voor de afgegeven uitvoerbaarheid/haalbaarheid.

2. Nadere onderbouwing

2.1 Inleiding: beschrijving voorstel/regeling en juridische duiding

Op 14 juli 2022 is voor een internetconsultatie vrijgegeven het conceptwetsvoorstel tot wijziging van de Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs in verband met de invoering van een certificeringsplicht voor het ter beschikking stellen van arbeidskrachten (Wet verplichte certificering voor het ter beschikking stellen van arbeidskrachten) vanaf 1 januari 2025.

Voorstel van SZW is om het nieuwe certificeringsstelsel in te richten als een publiek-private samenwerking en het ziet er op hoofdlijnen als volgt uit:

- Een stichting zorgt voor de uitgifte, schorsing en beëindiging van de verplichte certificaten en registreert de ondernemingen en rechtspersonen en hun certificaten in een openbaar register. Dit wordt gezien als een publieke taak waardoor de stichting de status krijgt van een privaatrechtelijk zelfstandig bestuursorgaan (zbo).
- De inleners (waaronder ook doorleners) mogen alleen nog arbeidskrachten inzetten als de uitlener, die de arbeidskrachten ter beschikking stelt, is gecertificeerd. Dit kan worden nagegaan in een door de stichting bij te houden openbaar register. Ook moeten de inlener en uitlener de ter beschikkingstelling van arbeid in hun administraties opnemen (bijvoorbeeld met de onderlinge overeenkomst).
- De stichting wordt ook onder de reikwijdte van de wet Bibob gebracht. Met de bijbehorende bevoegdheden kan de stichting een controle doen op de uitlener om zo de integriteit van de overheid (bij het uitgeven van certificaten) te waarborgen. De stichting kan het landelijk Bureau Bibob verzoeken om advies.
- Private inspectie-instellingen controleren periodiek of de gecertificeerde ondernemingen en rechtspersonen nog aan het door de certificerende instelling op te stellen normenkader voldoen.
- De Arbeidsinspectie houdt toezicht op de naleving en handhaaft, bijvoorbeeld door een uitzendbureau een boete op te leggen of de stillegging van de werkzaamheden te gelasten.
- Het Ministerie van SZW is als toezichthouder verantwoordelijk voor het certificeringsstelsel. Ook dient het ministerie het normenkader dat door de stichting en de inspectiediensten moet worden gehanteerd bij hun controles goed te keuren.

Registratieplicht in HR van ter beschikking stellen arbeid en Waadi-check bij KVK voor inleners vervallen

Onder de huidige Waadi moeten ondernemingen en rechtspersonen die arbeidskrachten ter beschikking stellen zich met deze activiteiten registreren in het Handelsregister (artikel 7a Waadi). Op de website van KVK kunnen inleners via een Waadi-check nagaan of een bepaalde onderneming of rechtspersoon arbeidskrachten (bedrijfsmatig of niet bedrijfsmatig) ter beschikking stelt. Een onderneming of rechtspersoon die met deze activiteit is ingeschreven in het Handelsregister (hierna: HR) kan zich vrijwillig laten certificeren c.q. het keurmerk SNA (Stichting Normering Arbeid) aanvragen. Wanneer een onderneming niet over een certificaat beschikt zijn er risico's op inlenersaansprakelijkheid voor de inlener.

In het conceptwetsvoorstel wordt artikel 7a geschrapt. Hierdoor hoeft niet langer in het HR specifiek te worden geregistreerd dat de onderneming of rechtspersoon (bedrijfsmatig of niet bedrijfsmatig) arbeidskrachten ter beschikking stelt. Met het vervallen van artikel 7a vervalt ook de Waadi-check voor inleners op de website van KVK.

Daarvoor in de plaats komt er een artikel 12c waarin staat dat de onderneming of rechtspersoon die arbeid ter beschikking stelt moet zijn ingeschreven in het Handelsregister én over het certificaat moet beschikken. Of bij een onderneming of rechtspersoon sprake is van ter beschikkingstelling van arbeid kan voortaan

worden nagegaan in het openbare register van de stichting waar de onderneming met het certificaat in wordt geregistreerd.

Beperkte rol KVK en Handelsregister

Afgaande op de concept-wettekst is bij de uitoefening van deze publieke taak door de stichting en de private inspectie-instellingen nog geen verplicht gebruik, terugmeldplicht en afname onder inputfinanciering voorzien. Ook kent het voorstel geen verplichting tot opname van het certificaat in het openbare HR.

3. Uitvoerbaarheid

3.1 Impact op externe stakeholders (waaronder burgers/bedrijven/overige overheden) en de effecten op de regeldruk (bijdrage complexiteitsreductie)

Impact is: ingrijpend middelgroot beperkt geen

In het HR staan ca 25.000 uitzendondernemingen en -rechtspersonen ingeschreven, die met deze wetswijziging te maken krijgen. Deze uitleners (ondernemingen en rechtspersonen) dienen na de ingangsdatum over een certificaat te beschikken om arbeidskrachten ter beschikking te stellen. Het doel is om die arbeidskrachten beter te beschermen.

De huidige Waadi-registratie is één vraag in de registratie- en mutatieformulieren: "Worden er vanuit de onderneming/rechtspersoon arbeidskrachten ter beschikking gesteld in de zin van de Wet Waadi? (niet-bedrijfsmatig)." Het niet hoeven te beantwoorden van deze vraag levert geen besparing van administratieve lasten op voor de betrokken ondernemingen, aangezien deze lasten al vrijwel nihil waren.

Voor de inlener verandert de administratieve last bij KVK eveneens vrijwel niet. De onderneming aan wie arbeidskrachten ter beschikking zijn gesteld controleert op KVK.nl of een organisatie die tegen betaling personeel uitleent geregistreerd staat: door middel van het zoeken op naam of KVK-nummer. Deze administratieve last verdwijnt bij KVK.

3.2 Handhaafbaarheid

Impact is: ingrijpend middelgroot beperkt geen

Aangezien de op te richten stichting belast wordt met de uitgifte, schorsing en beëindiging van de verplichte certificaten en de registratie van de ondernemingen en rechtspersonen en hun certificaten in een openbaar register speelt KVK geen rol meer bij de handhaafbaarheid van deze wet.

3.3 Overige onderwerpen

Impact is: ingrijpend middelgroot beperkt geen

Door het aanpassen van de wet, zullen alle verwijzingen in de KVK-systemen met betrekking tot de Waadi verwijderd moeten worden. Hierbij moet gedacht worden aan:

- de mogelijkheid tot Waadi-registratie in pdf- en onlineformulieren;
- Waadi-registratie in het HR.
- Waadi-check op KVK.nl.
- Waadi-indicatie op HR-informatieproducten als de dataservice en maatwerkselecties.

Er zijn geen noemenswaardige personele gevolgen te verwachten door de geringe inspanning van de huidige Waadi-registratie.

4. Haalbaarheid beoogde invoerdatum

Impact is: ingrijpend middelgroot beperkt geen

KVK kent een volle IT-portfolio waardoor het van belang is dat de voorgestelde wijzigingen op tijd geprioriteerd worden. In het Opdrachtgeversberaad wordt departementaaloverstijgende wetgeving geprioriteerd.

Gezien het aantal verschillende betrokken IT-teams (8) zit de complexiteit met name in de onderlinge afstemming en de ketentesten. De verwachte doorlooptijd ligt tussen de 2 en 5 maanden.

Daarnaast is de haalbaarheid mede-afhankelijk van de goedkeuring van de Uitvoeringstoets en het akkoord op het kostenaspect (incidenteel en structureel). Pas na een akkoord door SZW kan overgegaan worden tot definitieve planning en start in de KVK IT-portfolio.

Ten slotte, is volgens KVK de haalbaarheid van de beoogde invoerdatum van de wetswijziging niet afhankelijk van IT-aanpassingen bij KVK. Onzes inziens staat of valt het behalen van de datum voor de inwerkingtreding niet met de KVK IT-aanpassingen.

5. Financiële consequenties (incidenteel en structureel)

De eenmalige kosten voor aanpassingen bij KVK aan IT-systemen zijn naar verwachting EUR 500k.

Er zijn naar verwachting geen jaarlijkse kosten voor de business en IT te verwachten.

Inschatting kosten eenmalig		
Afdeling	Toelichting	Bedrag
Digital	Implementatie	500k
Totaal		500k
Totaal		500k

De uiteindelijke kosten worden op basis van nacalculatie in rekening gebracht.

Naast Digitalkosten zal KVK ook communicatie-activiteiten uitvoeren waarvan de kosten vrijwel nihil zullen zijn.

6. Bijlage voor bandbreedte en voorwaarden

6.1 Onzekerheid inschattingen

De kosteninschattingen zoals opgenomen in deze uitvoeringstoets zijn met zorgvuldigheid opgemaakt. Hierbij zijn interne kennishouders geconsulteerd. Wel betreft het een inschatting die binnen beperkte tijd is gemaakt. De uiteindelijke daadwerkelijke realisatie kan afwijken van de kosteninschatting. Ter dekking van onzekerheden is bij de totstandkoming van de kosteninschatting een marge van 30% opgenomen.

6.2 Reactietermijn

De uitvoeringstoets en begeleidende brief is een uitnodiging tot het formaliseren van de opdrachtverstrekking tot implementatie van het wetsvoorstel of de wetwijziging. Hierbij is uitgegaan van de status van het wetsvoorstel of de wetwijziging per heden.

De in de uitvoeringstoets opgenomen indicatie voor de uitvoerbaarheid en de kosteninschatting kennen hierdoor een beperkte geldigheid. Indien een reactie op de uitvoeringstoets uitblijft in de periode van 6 weken na dagtekening van de begeleidende brief, vervalt de geldigheid van de in de uitvoeringstoets opgenomen inhoud.

6.3 Totstandkoming samenwerking

Een positieve reactie op de uitvoeringstoets en begeleidende brief, inclusief een toezegging op het beschikbaar stellen van financiële middelen, leidt tot een formeel startmoment om het wetsvoorstel of de wetwijziging te implementeren. KVK plant de implementatie in en communiceert de verwachte implementatiedatum. Als deze afwijkt van de in de Uitvoeringstoets genoemde datum wordt dit gemotiveerd.

6.4 Financiering

De toezegging tot het beschikbaar stellen van financiële middelen voor de implementatie van het traject worden praktisch opgevolgd met een verrekening van de daadwerkelijk gerealiseerde kosten na afronding van het traject. Financiering is gebaseerd op de methodiek van nacalculatie, waarbij deze gebaseerd is op daadwerkelijk gerealiseerde uren en out of pocket kosten.

Daar waar mogelijk kent de urenrealisatie haar bron in de applicatie waarin afdelingen urenverantwoordelijkheid administreren. Voor afdelingen waar dit nog niet is geregeld werken we met een inschatting, bijvoorbeeld de geschatte benodigde capaciteit zoals opgenomen in de uitvoeringstoets. Op verzoek van het opdrachtgevende departement, kunnen ook tussentijdse verrekeningen plaatsvinden, bijvoorbeeld bij implementatietrajecten die over de grens van twee of meer boekjaren lopen.